

Гарбузова Вікторія Юріївна	
Контакти	м. Суми, вул. Санаторна 31, каб.415 (+380542) 65-40-63 E-mail: v.garbuzova@med.sumdu.edu.ua
Посада	завідувачка кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології
Науковий ступінь	доктор біологічних наук
Учене звання	професор
Дисципліни, які викладає	Фізіологія, патофізіологія, клінічна фізіологія, проблемно-орієнтоване навчання
Scopus Author ID:	55190340800, h-index = 6 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55190340800
ORCID ID	https://orcid.org/0000-0001-7183-6997
Google Scholar	h-index – 8, https://scholar.google.com.ua/citations?user=hrsWffUAAAAJ&hl=uk&oi=ao
ResearcherID	G-6369-2019 https://publons.com/researcher/1739871/victoriia-harbuzova/
ResearchGate	https://www.researchgate.net/profile/Viktoriia-Harbuzova
eSSUIR	https://essuir.sumdu.edu.ua/browse?type=author&value=Harbuzova,%20Viktoriia%20Yuriiivna
Рівень володіння іноземними мовами	B2 – англійська
Кандидатська дисертація	«Експериментальні дані про роль пероксидного окиснення ліпідів у розвитку кальцинозу кровоносних судин, зумовленого гіпервітамінозом D» (спеціальність: 03.00.13 – Фізіологія людини і тварин; науковий керівник – проф. О.В. Атаман) (Київ, Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, 2004).
Докторська дисертація	«Роль системи матричного Gla-протеїну (MGP) у розвитку склеротичних уражень артерій та їх ускладнень (експериментальні й молекулярно-генетичні дослідження)» (спеціальність: 14.03.04 – патологічна фізіологія; науковий консультант – проф. О.В. Атаман) (Луганськ, Луганський державний медичний університет» МОЗ України, 2013).

Обов'язки та доручення	<p>завідувачка наукової лабораторії молекулярно-генетичних досліджень СумДУ</p> <p>член редакційної колегії журналів «Здобутки клінічної і експериментальної медицини» (Тернопіль), «Eastern Ukrainian Medical Journal» (Суми)</p> <p>голова журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту Національного центру «Мала академія наук України» (2017, 2018, 2019 рр.)</p> <p>голова журі II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з біології (2018, 2019, 2021, 2022 рр.)</p> <p>член журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 2018, 2019 рр. (Полтава)</p>
Досвід роботи	<p>1993–2021 роки – старший лаборант, асистент, старший викладач, доцент, професор кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології медичного інституту Сумського державного університету; з 2022 року по теперішній час – завідувачка кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології Сумського державного університету.</p> <p>Виконувала обов'язки заступника директора медичного інституту з навчальної та навчально-методичної роботи.</p>
Нагороди та відзнаки	<ul style="list-style-type: none"> - Почесна грамота Міністерства освіти України «За плідну роботу з обдарованою студентською молоддю» (2001 р.) - Почесна грамота Міністерства освіти України «За плідну роботу з обдарованою студентською молоддю» (2011 р.) - Почесна грамота Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації «За значні досягнення в науковій, науково-методичній роботі, вагомий особистий внесок у підготовку фахівців, організацію та проведення наукової роботи серед студентської молоді та з нагоди Дня науки» (2016 р.) - Грамота Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації "За багаторічну сумлінну працю, професіоналізм, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну багаторічну діяльність та з нагоди 70-річчя заснування закладу" (2018 р.) - Диплом у номінації «Науковий керівник студентів» СумДУ за досягнуті показники з підготовки студентів-переможців Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт та з нагоди Дня науки України (2020).

<p>Участь у міжнародних проектах</p>	<p>530519-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPC «Впровадження інноваційних навчальних стратегій в медичній освіті та розвиток Міжнародної мережі національних навчальних центрів» (партнери: Університет Св. Георга (Великобританія), Університет Арістотеля в Салоніках (Греція), Університет Нікосія (Кіпр), Медичний університет Астана, Державний медичний університет м. Караганда (Казахстан), Медичний університет ім. Давида Твідліані, Державний університет Акакія Церетелі, АІЕТІ Медична школа (Грузія)).</p>
<p>Закордонні стажування</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Центр молекулярної генетики (м. Кельн, Німеччина, 26–28 вересня 2021 року) - участь в Симпозиумі “25 Years of Progress in Molecular Medicine: From Basic Research to Clinical Application». - Європейська організація генетики людини (м. Відень, Австрія, 28–31 серпня 2021 року) - участь в Європейській конференції з генетики людини. - Центр молекулярної генетики (м. Кельн, Німеччина, 15–17 вересня 2019 року) – участь в 35-му Симпозиумі молекулярної медицини ім. Ернста Кленка. - Європейська організація генетики людини (м. Барселона, Іспанія; 21–24 травня 2016 р.) – участь у 49-ій Міжнародній конференції з генетики людини; - Західно-Фінляндський Коледж (м. Гуйттінен, Фінляндія; 18–22 січня 2016 р.) – стажування по вдосконаленню володінням англійською мовою; - Університет Св. Георга (Велика Британія; 20–24 грудня 2015 р.) – заключна координаційна зустріч у рамках проекту ePBLnet; Карагандинський державний медичний університет (Казахстан; 2–7 жовтня 2015 р.) – участь у координаційній нараді в рамках проекту Темпус ePBLnet; - Університет Павла Йозефа Шафарика (м. Кошице, Словаччина; 24–26 червня 2015 р.) – участь у 7 Міжнародному медичному Конгресі; Університет Арістотеля (м. Солоніки, Греція; 16–20 травня 2015 р.) – координаційна нарада в рамках грантового освітнього проекту ТЕМПУС; - Медичний університет ім. Д. Твідліані (м. Тбілісі, Грузія; 5–7 травня 2014 р.) – участь у координаційній нараді в рамках грантового освітнього проекту ТЕМПУС "Впровадження інноваційних освітніх стратегій в медичній освіті та створення міжнародної мережі національних навчальних центрів".

Участь у конкурсах	<p>- Конкурс "Педагогічних інновацій", номінація "Інновації в організації роботи з абітурієнтами", проект "ДНІ НАУКИ", (авторський колектив В.Ю. Гарбузова, Є.І. Дубовик) (2018, 2 місце)</p> <p>- Конкурс «Педагогічних інновацій», проект «Проблемно-орієнтоване навчання з використанням кейс-методу» (авторський колектив: В.Ю. Гарбузова, В.М. Голубнича, Л.І. Гребеник, А.М. Лобода, О.О. Приходько) (2017 р., 1 місце);</p> <p>- Конкурс навчально-методичних матеріалів, розміщених на OpenCourseWare СумДУ, проект «Курс «Фізіології» для студентів спеціальності «Лікувальна справа» (2015 р., 1 місце)</p>
--------------------	---

Публікації	Автор монографії, навчальних посібників, понад 200 наукових праць,
Монографія	В. Ю. Гарбузова. Роль системи матричного Gla-протеїну в патогенезі склеротичних уражень артерій та їх ускладнень : монографія. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – С. 358. 6,4 авт.арк.
Навчальні посібники	<p>- V.Yu. Harbuzova, M.M.Demenko, O.A.Obukhova. Physiology of sensory systems. - Sumy:Sumy State University, 2022. - 48p.</p> <p>- Гарбузова В.Ю, Левченко З.М. Практикум з курсу «Фізіології» для студентів 2-го курсу спеціальностей: 8.222 Медицина, 8.228 Педіатрія денної форми навчання. – Сумський державний університет, 2022. – 140 с.</p> <p>- Гарбузова В.Ю, Левченко З.М. Практикум з фізіології для студентів 2 курсу, спеціальності «Стоматологія». – Сумський державний університет, 2022. – 137 с.</p> <p>- Гарбузова В.Ю., Завадська М.М., Обухова О.А. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Фізіологія» для студентів 2-го курсу спеціальностей 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» денної форми навчання: Навчальне видання. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – С. 330.</p> <p>- Obukhova O.A., Harbuzova V.Yu. Test problems in physiology (State licence examination KROK – 1). – Суми: СумДУ, 2015.</p> <p>- Обухова О.А., Гарбузова В.Ю. Тестовые вопросы по физиологии (Государственный лицензированный экзамен КРОК – 1) для студентов второго курса специальности 7.110101 "Лечебное дело". – Суми: СумДУ, 2015.</p> <p>- Garbuzova V.Yu., Obukhova O.A. The general and cellular basis of medical physiology / Electronic Edition. – Sumy: SumSU, 2013. – 132 p.</p> <p>- Obukhova O.A., Garbuzova V.Yu. Test problems in physiology (State license examination KROK – 1) – Sumy: Sumy State University Publishers, 2011. – 106 p.</p> <p>- Гарбузова В.Ю., Лось Л.О., Обухова О.А. Physiology of the blood. Навч. посібник. – Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – 164 с.</p> <p>- Атаман О.В., Гарбузова В.Ю. Загальна фізіологія: вступ до фізіології, фізіологія збудливих структур. Навч. посібник. – Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – 160 с.</p>

	<p>- Гарбузова В.Ю., Янчик Г.В. Словник фізіологічних термінів. Навч. посібник. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 146 с.</p> <p>- Гарбузова В.Ю. Фізіологія крові. Навч. посібник. – Суми: Вид-во СумДУ, 2007. – 145 с.</p>
<p>Патенти</p>	<p>- Спосіб зупинки кровотечі із судин різного типу. Погорелов М. В., Дейнека В. М., Гарбузова В. Ю., Солодовник О. В., Калінкевич О. В., Калінкевич О. М., Данильченко С. М. Патент на корисну модель №105516, Україна, МПК А61L 15/28, заявл. 07.09.2015; опубл. 25.03.2016, бюл. 6.</p> <p>- Спосіб прогнозування виникнення гострого коронарного синдрому з урахування поліморфізму генів інгібіторів та активаторів ектопічної кальцифікації. Розуменко І. О., Гарбузова В. Ю., Матлай О. І., Обухова О. А., Атаман О. В. Патент на корисну модель №111586, Україна, МПК G01N 33/50, заявл. 07.06.2016; опубл. 10.11.2016, бюл. 21.</p> <p>- Спосіб пункційної біопсії передміхурової залози. Волкогон А. Д., Погорелов М. В., Гарбузова В. Ю., Шищук В. Д., Конанихін В. І., Панченко Д. В. Патент на корисну модель №112226, Україна, МПК А61В 10/02, G01N 33/53, заявл. 23.05.2016; опубл. 12.12.2016, бюл. 23.</p> <p>- Спосіб прогнозування виникнення ішемічного атеротромботичного інсульту (ІАТІ) з урахуванням поліморфізмів гена етилентетрагідрофолатредуктази (MTHFR). Матлай О. І., Гарбузова В. Ю., Снегірєва І. О., Обухова О. А., Дубовик Є. І. Патент на корисну модель №117453, Україна, МПК G01N 33/50 заявл. 23.01.2017; опубл. 26.06.2017, бюл. 12.</p> <p>- Спосіб прогнозування розвитку ішемічного атеротромботичного інсульту. Олешко Т. Б., Гарбузова В. Ю., Дубовик Є. І., Атаман О. В. Патент на корисну модель №118841, Україна, МПК G01N 33/50 заявл. 27.03.2017; опубл. 28.08.17, бюл. № 16.</p> <p>- Спосіб прогнозування розвитку цукрового діабету 2-го типу. Марченко І.В., Гарбузова В. Ю., Дубовик Є. І., Атаман О. В. Патент на корисну модель № 131229, Україна, МПК G01N 33/573, заявл. 25.06.2018; опубл. 10.01.2019, бюл. 1.</p> <p>- Спосіб прогнозування ймовірності розвитку лейоміоми матки з урахуванням 1G/2G-1607-поліморфізму гена матриксної металопротеїнази (ММР-1). Гарбузова В.Ю., Савченко І. М., Атаман О. В., Обухова О. А., Похмура В. В. Патент на корисну модель №138681, Україна, МПК G01N 33/48, заявл. 07.05.2019; опубл. 10.12.2019, бюл. 23.</p> <p>- Спосіб обґрунтування показань до хірургічного лікування хворих на проліферативну доброякісну дисплазію молочних залоз за поліморфізмом <i>PvuII</i> гена рецептора естрадіолу альфа. Лукавенко І.М., Гарбузова В. Ю., Атаман О. В., Циндренко Н. Л., Гарбузова Є. А. Патент на корисну модель №142315, Україна, МПК:G01N 33/48,</p>

<p>Авторські твори</p>	<p>заявл. 24.12.2019; 25.05.2020, бюл. 10.</p> <p>- Спосіб прогнозування розвитку нирково-клітинного раку. Гарбузова В. Ю., Волкогон А. Д., Атаман О. В., Колногуз А. В. Патент на корисну модель №145128, Україна, МПК: А61В 10/00, G01N 33/48, заявл. 27.05.2020; 26.11.2020, бюл. 22.</p> <p>- Спосіб прогнозування розвитку генералізованого пародонтиту. Фоменко І.Г., Гарбузова В.Ю., Атаман О.В., Кириченко М.О. Право автора на твір № 257, Україна, реєстр. номер 5943, 24.12.2020.</p> <p>- Спосіб прогнозування розвитку ішемічного атеротромботичного інсульту серед пацієнтів із артеріальною гіпертензією. Обухова О.А., Атаман О.В., Гарбузова В.Ю., Сміянова М.В., Рамазанова Д.М. Право автора на твір № 260, Україна, реєстр. номер 5940, 24.12.2020.</p> <p>- Спосіб прогнозування розвитку гострого коронарного синдрому серед пацієнтів із артеріальною гіпертензією. Право автора на твір № 400, Україна, реєстр. номер 6600, 28.09.2022.</p> <p>- Технологія оптимізації фізкультурної освіти дітей старшого дошкільного віку засобами дитячого фітнесу. Право автора на твір, Україна, реєстр. номер 116136, 25.01.2023.</p> <p>- Комплексна оцінка готовності дітей до навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Деменко М.М., Гарбузова В.Ю., Обухова О.А. Право автора на твір, Україна, реєстр. № 115823, 16.01.2023.</p>
<p>Основні наукові статті у виданнях, що індексуються наукометричною базою SCOPUS</p>	<p>- Pogorielova O.S, Korniienko V.V, Chumachenko Y.D, Obukhova O.A, Martsovenko I, Harbuzova V.Y. Impact of MMP-9 Genetic Polymorphism and Concentration on the Development of Coronary Artery Disease in Ukrainian Population. // <i>Cardiol Res Pract.</i> 2022 Apr 11;2022:2067632. doi: 10.1155/2022/2067632. PMID: 35449607; PMCID: PMC9017573.</p> <p>- Kniazkova, P. V., Harbuzova, V. Y., Pokhmura, V. V. The Link between ANRIL Gene rs4977574 Polymorphism and Common Atherosclerosis Cardiovascular Complications: A Hospital-Based Case-Control Study in Ukrainian Population. // <i>BioMed Research International</i>, 2022, 8468202. https://doi.org/10.1155/2022/8468202</p> <p>- Volkogon, A.D., Obukhova, O.A., Harbuzova, V.Yu., Ataman, A.V. Analysis of association between long non-coding rna anril gene rs4977574 polymorphism and bladder cancer development // <i>Фізіологічний журнал.</i> – 2020. – Т. 66, № 2-3. – С. 13–20.</p> <p>- Prozorova, T., Tokarskyu, O., Fedoniuk, L., Harbuzova V., Egorov, A., Kamyshnyi, A. Changes in the transcriptional activity of the lymphocyte homing regulatory genes madcam1, Cxcr3, Ccr7 and S1pr1 affect structure of the population of T-bet+, Roryt+ and Foxp3+ cells in mesenteric lymph nodes in offspring of rats with experimental gestational diabetes // <i>Romanian Journal of Diabetes, Nutrition and Metabolic Diseases</i> this link is disabled, 2020, 27(3), стр. 185–194.</p> <p>- Oleshko, T.B., Chaika, I.S., Oleshko, T.M., Harbuzova, V.Y. Influence of LYS198ASN polymorphism of endothelin-1 gene on ischemic atherothrombotic stroke characteristics // <i>Wiadomosci lekarskie (Warsaw, Poland : 1960)</i> this link is disabled, 2020, 73(4), P. 657–661.</p>

- Volkohon, A.D., Kolnoguz, A.V., Chumachenko, Y.D., Harbuzova, V.Y., Tsyndrenko, N.L. Association analysis between HOTAIR RS1899663 single nucleotide polymorphism and clear cell renal cell carcinoma development in Ukrainian population // *Wiadomosci lekarskie* (Warsaw, Poland : 1960) this link is disabled, 2020, 73(1), P. 12–16.
- Rusanov, A.V., Chumachenko, Y.D., Dubovyk, Y.I., Harbuzova, V.Yu., Ataman, A.V. Analysis of the association between C936T VEGFA gene polymorphism and diabetic foot syndrome in the Ukrainian population // *Research Results in Biomedicine* this link is disabled. –2019. – Vol. 5(2), P. 34–42.
- Yaroslav D. Chumachenko, Viktoriia Yu. Harbuzova, Alexander V. Ataman. Association Study between BGLAP Gene HindIII Polymorphism and Type 2 Diabetes Mellitus Development in Ukrainian Population // *Journal of Diabetes Research*. – 2019. – Vol. 2019. – ID 9459307. – 7 p. <https://www.hindawi.com/journals/jdr/2019/9302636/cta/>
- Smiianova, Y.O., Pristupa, L.N., Harbuzova, V.Y., Harbuzova, Y.A. The association of LYS198ASN -polymorphism of endothelin-1 gene (EDN1) with development of arterial hypertension in ukrainian population // *Wiadomosci lekarskie*. – 2019. – 72(4), p. 568–574. http://wl.medlist.org/2019_04_12/
- Fomenko, I.G., Harbuzova, V.Y., Obukhova, O.A., Pohmura, V.V., Plakhtiienko, I.A., Piven. The association of apai-polymorphism of vitamin D receptor gene (VDR) with development of generalized parodontitis in Ukrainian population // *Wiadomosci lekarskie*. – 2019. – 72(7), p. 1253–1257. http://wl.medlist.org/2019_07_05/
- Ataman, A.V., Harbuzova, V.Y., Obukhova, O.A., Dubovyk, Y.I. Analysis of Ectonucleotide Pyrophosphatase/Phosphodiesterase 1 Gene K121Q Polymorphism Association with Some Risk Factors of Atherosclerosis in Patients with Acute Coronary Syndrome // *Cytology and Genetics*. – 2018. – 52(2), c. 127-131. <https://link.springer.com/article/10.3103%2FS0095452718020020>
- Dubovyk, Y.I., Oleshko, T.B., Harbuzova, Yu.V., Ataman, A.V. Positive association between EDN1 rs5370 (Lys198Asn) polymorphism and large artery stroke in a ukrainian population // *Disease Markers*. – 2018. – 2018, 1695782. <https://www.hindawi.com/journals/dm/2018/1695782/>
- Prystupa, L.N., Moiseyenko, I.O., Garbuzova, V.Y., Kmyta, V.V., Dudchenko, I.A. Association of metabolic syndrome components with the genotypes of the C825T polymorphism in the g protein β 3-subunit gene (GNB3) // *Wiadomosci lekarskie*. – 2018. – 71(7), c. 1242-1249. <http://wl.medlist.org/07-2018-08/>
- Marchenko, I.V., Dubovyk, Y.I., Tkach, G.F., Maksymova, O.S., Matlai, O.I., Ataman, A.V., Harbuzova, V.Y. The association between enpp1 rs997509 polymorphism and type 2 diabetes mellitus development in ukrainian population // *Wiadomosci lekarskie*. – 2018. – 71(3), c. 490-495. <http://wl.medlist.org/03a-2018-07/>
- Biletsky, D.P., Ustiansky, O.A., Maksymova, O.S., Moskalenko, P.A.,

Tymoshenko, A.A., Degtyarenko, A.S., Harbuzova, V.Y., Dubovyk, Y.I., Voznyi, A.P., Tkach, G.F. The histological and electron microscopic study of the parotid salivary gland in dehydrated rats of different ages // *Wiadomosci lekarskie*. – 2018. – 71(2), c. 307-313.
<http://wl.medlist.org/02b-2018-10/>

- Oleshko, T.B., Obukhova, O.A., Oleshko, T.M., Matlai, O.I., Sotnikov, D.D., Harbuzova, V.Y. Role of c+70g single nucleotide polymorphism of endothelin receptor a gene in the development of ischemic atherothrombotic stroke // *Wiadomosci lekarskie*. – 2017. – 70(4), c. 725-730.

- Kmyta, V.V., Garbuzova, V.Y., Prystupa, E.N., Prystupa, L.N. Bcl1 polymorphism of glucocorticoid receptor gene in patients with bronchial asthma with obesity // *Cytology and Genetics*. – 2016. – 50(3), c. 178-182. <https://link.springer.com/article/10.3103%2FS0095452716030063>

- Dubovyk, Y.I., Harbuzova, V.Y., Ataman, A.V. G-1639A but Not C1173T VKORC1 Gene Polymorphism is Related to Ischemic Stroke and Its Various Risk Factors in Ukrainian Population // *BioMed Research International*. – 2016. – 2016,1298198.
<https://www.hindawi.com/journals/bmri/2016/1298198/>

- Moiseyenko, I., Prystupa, L., Garbuzova, V., Pogorielova, O., Opolonskaya, N. Distribution of genotypes of C825T polymorphism β 3-subunit G-protein gene in patients with arterial hypertension according the degree of obesity // *Georgian medical news*. – 2015. – (244-245), c. 36-40.

- Savchenko, I.N., Garbuzova, V.Y. Role of single-nucleotide polymorphism C-1562T of the matrix metaloproteinaza-9 gene in the development of leiomyoma in women with cervical pathology // *Georgian medical news*. – 2015. – (239), c. 18-22.

- Prystupa, L.N., Garbuzova, V.Y., Kmyta, V.V. Bcl1 polymorphism of glucocorticoid receptor gene and respiratory diseases // *Likars'ka sprava*. – 2015. – (1-2), c. 43-48.

- Garbuzova, V.Y., Stroy, D.A., Dosenko, V.E., Obukhova, O.A., Ataman, O.V. Association of allelic polymorphisms of the matrix gla-protein system genes with acute coronary syndrome in the Ukrainian population // *Biopolymers and Cell*. – 2015. – 31(1), c. 46-56.
<http://biopolymers.org.ua/content/31/1/046/>

- Garbuzova, V.Y., Polonikov, A.V., Ataman, Y.A., Mychaylova, T.I., Obukhova, O.A., Matlaj, O.I., Ataman, A.V. T-138C polymorphism of MGP gene is associated with blood plasma cholesterol levels but not related to other risk factors of atherosclerosis in patients with ischemic stroke // *Biopolymers and Cell*. – 2015. – 30(1), c. 47-53.
<http://biopolymers.org.ua/content/30/1/047/>

- Garbuzova, V.Y., Stroy, D.A., Dosenko, V.E., Dubovyk, Y.I., Borodenko, A.O., Shimko, K.A., Obukhova, O.A., Ataman, O.V. Association of allelic polymorphisms of genes matrix Gla-protein system with ischemic atherothrombotic stroke // *Fiziologichnyi zhurnal*. – 2015. – 61(1), c. 19-27. <https://fz.kiev.ua/index.php?abs=1165>

- Pogorielov, M., Kalinkevich, O., Deineka, V., Garbuzova, V., Solodovnik, A., Kalinkevich, A., Kalinichenko, T., Gapchenko, A., Sklyar, A., Danilchenko, S. Haemostatic chitosan coated gauze: In vitro interaction with human blood and in-vivo effectiveness // *Biomaterials Research*. – 2015. – 19(1),22.
<https://biomaterialsres.biomedcentral.com/articles/10.1186/s40824-015-0044-0>
- Polonikov, A.V., Ushachev, D.V., Ivanov, V.P., Churnosov, M.I., Freidin, M.B., Ataman, A.V., Harbuzova, V.Y., Bykanova, M.A., Bushueva, O.Y., Solodilova, M.A. Altered erythrocyte membrane protein composition mirrors pleiotropic effects of hypertension susceptibility genes and disease pathogenesis // *Journal of Hypertension*. – 2015. – 33(11), c. 2265-2277. <https://insights.ovid.com/crossref?an=00004872-201511000-00015>
- Dudchenko, I.A., Pristupa, L.N., Ataman, A.V., Garbuzova, V.Yu. Genetic dependency of blood pressure and heart rate in patients with arterial hypertension and obesity // *Vestnik Rossiiskoi Akademii Meditsinskikh Nauk*. – 2014. – (5-6), c. 40-46. <https://vestnikramn.spr-journal.ru/index.php/jour/article/view/427>
- Rozumenko, I.A., Garbusova, V.Y., Ataman, Y.A., Polonikov, A.V., Ataman, A.V. K121Q Polymorphism of the ENPP1 Gene is Related to Acute Coronary Syndrome in Ukrainian Patients with Normal but not Enhanced Body Mass Index // *OnLine Journal of Biological Sciences*. – 2014. – 14(4), c. 271-276.
<https://thescipub.com/abstract/10.3844/ojbsci.2014.271.276>
- Harbuzova, V.I., Polonikov, O.V., Stroř, D.O., Matlař, O.I., Ataman, I.O., Sukharieva, V.A., Ataman, O.V. [Analysis of the effect of N5, N10-methylenetetrahydrofolate reductase gene C(677)-->T polymorphism on the ischemic stroke development in persons with various risk factors] // *Fiziologichnyi zhurnal*. – 2014. – 60(2), c. 18-24.
<https://fz.kiev.ua/index.php?abs=1098>
- Ataman, O.V., Polonikov, O.V., Harbuzova, V.I., Ataman, I.O., Matlař, O.I. [Analysis of matrix Gla-protein (MGP) G-7A polymorphism association with ischemic atherothrombotic stroke in persons with risk factors] // *Tsitologiya i genetika*. – 2013. – 47(5), c. 33-40.
- Ataman, A.V., Polonikov, A.V., Garbusova, V.Yu., Ataman, Yu.A., Matlaj, O.I. Analysis of the association of the G-7A polymorphism of the matrix Gla protein gene with ischemic atherothrombotic stroke in humans with its different risk factors // *Cytology and Genetics*. – 2013. – 47(5), c. 287-293.
<https://link.springer.com/article/10.3103%2FS0095452713050034>
- Harbuzova, V.I., Matlař, O.I., Ataman, I.O., Dubovyk, I.I., Borodenko, A.O., Obukhova, O.A., Ataman, O.V. [The polymorphism of matrix Gla-protein gene in ischemic atherothrombotic stroke patients] // *Fiziologichnyi zhurnal*. – 2012. – 58(5), c. 14-21.
- Ataman, A.V., Garbusova, V.Y., Ataman, Y.A., Matlaj, O.I., Obuchova, O.A. Investigation of the MGP promoter and exon 4 polymorphisms in

	<p>patients with ischemic stroke in the Ukrainian population [Ukrayna popülyasyonunda iskemik inme hastalaridotlessnda MGP promotör ve ekzon 4 polimorfizminin arařtidotlessridotlesslmasidotless] // Journal of Cell and Molecular Biology. – 2012. – 10(1), c. 19-26. https://www.semanticscholar.org/paper/Investigation-of-the-MGP-promoter-and-exon-4-in-in-Ataman-Garbusova/3814277230e701f18c8fc0bb04c739f340915e90</p> <p>- Garbusova, V.Y., Gurianova, V.L., Stroy, D.A. Dosenko, V.E., Parkhomenko, A.N., Ataman, A.V. Association of matrix gla protein gene allelic polymorphisms (G -7→A, T -138→C and Thr 83→Ala) with acute coronary syndrome in the Ukrainian population // Experimental and Clinical Cardiology. – 2012. – 17(1), c. 30-33.</p> <p>- Harbuzova, V.I., Ataman, O.V. [Matrix Gla-protein and its role in vascular wall calcification] // Fiziolohichnyi zhurnal. – 2011. – 57(4), c. 96-112.</p> <p>- Harbuzova, V.I., Hur'ianova, V.L., Parkhomenko, O.M., Dosenko, V.I., Ataman, O.V. [The frequency of allelic polymorphism of matrix Gla-protein gene in acute coronary syndrome patients] // Fiziolohichnyi zhurnal. – 2011. – 57(3), c. 16-24.</p> <p>- Harbuzova, V.I. Effect of nifedipine, vitamin E, and bisphosphonates on intensity of lipid peroxidation in arterial and venous walls in hypervitaminosis D [Vplyv nifedypinu, vitaminu E ta bisfosfonativ na intensyvniť protsesiv perekysnoho okysnennia lipidiv v arterial'nii i venoznii stinkakh za umov hipervitaminozu D.] // Fiziolohichnyi zhurnal. – 2002. – 48(6), c. 70-73.</p> <p>- Harbuzova, V.I. Intensity of lipid peroxidation and antioxidant enzyme activity in arterial and venous walls during hypervitaminosis D [Intensyvniť protsesiv perekysnoho okysnennia lipidiv ta antyoksydantna aktyvniť arterial'noi i venoznoi stinky v dynamitsi rozvytku hipervitaminozu D.] // Fiziolohichnyi zhurnal. – 2002. – 48(1), c. 87-90.</p> <p>- Garbusova, V.Y., Davidov, V.V. Catalase myocardium activity at stress in adult and old rats // Ukrain'skyi Biokhimichnyi Zhurnal. – 1999. – 71(1), c. 85.</p>
<p>Керівництво дисертаційними роботами</p>	<p><u>Кандидатські дисертації:</u></p> <p>- Матлай О.І. «Зв'язок алейного поліморфізму гена MTHFR з розвитком ішемічних інсультів» (захищено у 2015 р.).</p> <p>- Розуменко І.О. «Зв'язок поліморфізму генів інгібіторів та активаторів ектопічної кальцифікації з механізмами розвитку гострого коронарного синдрому» (захищено у 2016 р.).</p> <p>- Олешко Т.Б. «Зв'язок поліморфізму генів ендотеліну та ендотелінового рецептора з механізмами основних проявів ішемічного інсульту» (захищено у 2018 р.).</p> <p>- Марченко І.В. «Аналіз асоціації поліморфних варіантів гена ENPP1 з окремими механізмами патогенезу цукрового діабету 2 типу» (захищено у 2021 р.).</p> <p>- Князькова П.В. "Роль генетичного поліморфізму довгих</p>

	<p>некодуєчих РНК у патогенезі ішемічного інсульту" (ведеться підготовка).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Чумаченко Я.Д. "Дослідження генетичних предикторів розвитку пухлин сечостатевої системи" (ведеться підготовка). - Похмура В.В. "Аналіз зв'язку алельного поліморфізму генів довгих некодуєчих РНК з розвитком ішемічного інсульту" (ведеться підготовка). - Сидорчук А.Р. "Механізми ендотеліальної дисфункції у хворих на артеріальну гіпертензію з урахуванням предикторів їх розвитку" (ведеться підготовка). - Шкатула П.Ю. ««Патогенетичне значення BsmI, ApaI, TaqI поліморфних варіантів гена рецептора вітаміну D (VDR) у розвитку міопії» (ведеться підготовка).
<p>Керівництво студентськими науковими роботами</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Рощупкін А. А. Зв'язок поліморфізму rs3200401 гена MALAT1 з раком нирки в українській популяції (2019 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Біологічні науки", диплом I ступеня). - Зарва А.О. Частота алельних варіантів гена ектонуклеотид пірофосфатази/фосфодіестерази 1 (ENPP1) в українській популяції (2018 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Біологічні науки", без місця). - Свириденко Д. Ю. "Роль поліморфізму Lys198Asn гена ендотеліну-1 у патогенезі ішемічного атеротромботичного інсульту" (2017 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція «Теоретична медицина», диплом II ступеня); - Сухарева В. А. "Асоціація поліморфних варіантів гена метилентетрагідрофолатредуктази з ішемічним інсультом та деякими факторами ризику" (2016 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Клінічна медицина", диплом II ступеня); - Сухарева В. А. "Зв'язок C677T поліморфних варіантів гена N5,N10-метилентетрагідрофолат-редуктази (MTHFR) з ішемічним атеротромботичним інсультом та деякими факторами його ризику" (2015 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Теоретична медицина", диплом I ступеня); - Прасол Д. А. "Асоціація K121Q поліморфізму гена ектонуклеотид пірофосфатази/фосфодіестерази (ENPP1) з гострим коронарним синдромом та деякими факторами його ризику" (2015 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Біологічні науки", диплом I ступеня); - Сухарева В. А. "Зв'язок одонуклеотидного поліморфізму C677T гена метилентетрагідрофолат-редуктази з деякими антропометричними показниками в осіб різної статі" (2014 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Біологічні науки", диплом I ступеня); - Шимко К. А. "Асоціація ApaI поліморфізму гена рецептора вітаміну D з факторами ризику ішемічного атеротромботичного

	<p>інсульту" (2014 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Теоретична медицина", диплом II ступеня);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дубовик Є. І. "Зв'язок поліморфізмів гена матричного Gla-протеїну з ішемічним атеротромботичним інсультом та деякими факторами його ризику" (2013 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Клінічна медицина", диплом I ступеня); - Бутко В. В. "Асоціація BsmI-поліморфізму гена рецептора вітаміну D з факторами ризику ішемічного атеротромботичного інсульту" (2013 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Біологічні науки", диплом I ступеня); - Дубовик Є. І. "Вивчення зв'язку алельного поліморфізму гена матричного Gla-протеїну з деякими факторами ризику гострого коронарного синдрому в українській популяції" (2012 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Теоретична медицина", диплом I ступеня); - Дубовик Є. І. "Вивчення алельного поліморфізму гена матричного Gla-протеїну (MGP) у хворих з гострим коронарним синдромом в українській популяції" (2011 р., Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, секція "Біологічні науки", диплом I ступеня).
<p>Підвищення кваліфікації</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 2023 р. Сумський державний університет. За контрольними показниками накопичувальної системи, 6 кредитів ЄКТС. - 2023 р. Базовий курс для тренерів у сфері навчання і освіти дорослих (що базується на програмі Curriculum GlobALE). Сертифікат про підвищення кваліфікації № КГ0050. - 2018 р. Сумський державний університет. Тематичне спрямування "Фізіологія" (посвідчення № 2866). - 2015 р. St. George's University (London) «Problem-Based Learning (PBL) Training» - 2013 р. Сумський державний університет «Механізми регуляції фізіологічних функцій» - 2010 р. Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупіка «Полімеразна ланцюгова реакція в лабораторній діагностиці інфекційних хвороб» - 2008 р. Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця «Вища медична освіта і Болонський процес» - 2003 р. Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця «Нормальна фізіологія» <p><u>On-line курси:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2014 р. “Principles of Written English” (Berkeley University) “Global Health: Case Studies from a Biosocial Perspective” (Harvard University) “Introduction to Bioethics” (Georgetown University) “Data Analysis for Genomics” (Harvard University) “Genomic Medicine Gets Personal” (Georgetown University);

	<p>- 2015 p.</p> <p>“Light, Sight, Spike: The Neuroscience of Vision” (Massachusetts Institute of Technology)</p> <p>“Preparing for the AP Biology Exam, Part 2 – Genetics” (Rice University)</p> <p>“English Grammar and Essay Writing” (Berkeley University)</p> <p>“Proteins: Biology's Workforce” (Rice University)</p> <p>“Cellular Mechanisms of Brain Function” (École Polytechnique Fédérale de Lausanne)</p> <p>“Preparing for the AP Biology Exam, Part 4 –Ecology” (Rice University)</p> <p>“Academic and Business Writing” (Berkeley University)</p> <p>“Preparing for the AP Biology Exam, Part 5 – Review and Exam Preparation” (Rice University)</p>
--	---